

Nawet najciężej chorzy rzadko decydują się na poddanie nowatorskiej terapii

Przełamać bariery

– Negatywny i niczym nieuzasadniony stosunek do badań klinicznych może niekorzystnie wpłynąć na rozwój działalności badawczej w Polsce. Wpływa on również na indywidualne decyzje podejmowane przez potencjalnych uczestników badań klinicznych, gdzie, jak wiadomo, strach i brak rzetelnej wiedzy nigdy nie są dobrymi doradcami – stwierdził dr Wojciech Masełbas, prezes Stowarzyszenia na Rzecz Dobrej Praktyki Badań Klinicznych w Polsce (GCPpl) podczas konferencji *Badania kliniczne leków w Polsce*.

Zebrani zauważyli, że rozwój medycyny i farmakoterapii są ściśle związane ze specjalistycznymi badaniami klinicznymi, które powinny być prowadzone w sposób jak najbardziej etyczny i zgodny z zasadami *Good Clinical Practice* (GCP). Tymczasem w Polsce brak zaufania społecznego stale hamuje rozwój badań, a co za tym idzie, możliwości stosowania nowych metod i środków farmakologicznych. Nasi rodacy ciągle obawiają się, że stosowanie nowinek leczniczych wywoła pogorszenie ich stanu zdrowia. Nawet najciężej chorzy rzadko decydują się na poddanie nowatorskiej terapii. To oczywiście kwestia odpowiedniej propagacji tego rodzaju badań. Bariery udało się już przełamać w Niem-

zech. Tam rocznie wykonuje się co najmniej 1 500 badań klinicznych. Tymczasem w Polsce niespełna 400. – Być może tak mała liczba chętnych wynika z tego, że badania kliniczne kojarzą się pacjentom z korupcyjnym nastawieniem niektórych lekarzy – stwierdził dr Piotr Krasoń.

Tymczasem, jak podkreślił prof. Zbigniew Gaciąg, badania kliniczne przynoszą obopólne korzyści. Pacjenci są lepiej traktowani, a ciężko chorzy mają szanse otrzymania leków inaczej niż w badaniu klinicznym niedostępnych. Z kolei klinicyści otrzymują unikatowe wyniki obserwacji, przy których pojawia się promocja polskiej medycyny, tak konieczna w czasach, gdy w świecie głośno o rzekomej nieudolności naszego systemu ochrony zdrowia.

Aby tę sytuację zmienić, 6 lat temu powstało w Polsce Stowarzyszenie na Rzecz Dobrej Praktyki Badań Klinicznych. Za swoją misję uznaje tworzenie i wspieranie inicjatyw sprzyjających wprowadzaniu w życie zasad etyki i rzetelności badań klinicznych. Reprezentując wiele środowisk, ma na celu propagowanie wiedzy o badaniach klinicznych. Oferuje także wsparcie proceduralne w ocenie etycznej prowadzonych badań. Wszystko po to, aby przekonać wciąż wahających się pacjentów, którym badania kliniczne mogłyby przynieść same korzyści. ■

Bez zaufania

Wyniki badania opinii publicznej na temat społecznego postrzegania badań klinicznych w Polsce

	zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	nie wiem
Czy wzięłbyś udział w programie testującym skuteczność nowego leku?	8	11	33	45	6
Czy wzięłbyś udział w badaniu klinicznym nowego leku, gdybyś był chory, a to badanie dawałoby ci szansę na poprawę stanu zdrowia?	34	37	10	11	8

Materiały źródłowe: OBOP na zlecenie GCPpl, dane w proc.